

Lausunto

17.12.2020

Asia: VN/7823/2019

Lausuntopyyntö merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset huomiot alusjätedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvistä ehdotuksista

Tähän voitte kirjoittaa yleiset huomionne alusjätedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvistä ehdotuksista

Elävä Itämeri säätiö sr on vuonna 2008 perustettu, itsenäinen ja voittoa tuottamaton säätiö, joka tunnetaan myös nimellä Baltic Sea Action Group (BSAG). Säätiön tavoitteena on Itämeren ekologisen tasapainon palauttaminen.

BSAG kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

BSAG katsoo että merenkulun ympäristönsuojelulain uudistus on tervetullut, sillä sen tavoitteena on mereen kohdistuvan kuormituksen hillitseminen. Merenkulun päästöt mereen vähenevät, kun satamien vastaanottolaitteistot ovat helposti laivojen saatavilla ja niiden käyttö on tehokasta. BSAG kannattaa satamien maksujärjestelmien yhdenmukaistamista ja tehokkaiden taloudellisten kannustimien käyttöönottoa. No Special Fee -järjestelmä toimii tässä suhteessa kannustavasti, sillä alus maksaa satamamaksun yhteydessä jätemaksun siitä riippumatta, jättävätkö ne jätteitä maihin vai eivät. Yhtenäisten maksujärjestelmien on hyvä kattaa myös huvisatamat.

Maksujärjestelmien tulee BSAG:n mielestä olla helposti nähtävillä ja niiden tulee olla läpinäkyviä, kohtuullisia ja kaikille toimijoille yhtäläisiä. Erityisen tärkeänä BSAG pitää sitä, että No Special Fee -järjestelmästä tiedotetaan aktiivisesti varsinkin Itämeren ulkopuolelta tuleville aluksille. Alusten on tiedettävä, mitä sataman vastaanottolaitteistoihin voi jättää ja millä hinnalla sekä mitä No Special Fee kattaa. Puutteellinen tieto voi lisätä riskiä siihen, että laivat päästävät esim jätevesiään jo ennestään rehevöityneeseen Itämereen. Vaikka tämä olisikin laillista, kaikki päästöt ovat Itämeren herkän meriluonnon kannalta turhia.

BSAG tukee myös velvoitteiden ulottamista eri osapuolille. Satamien tulee taata jätteiden riittävät vastaanottojärjestelyt ja alusjätteen erilliskeräys, joka edistäisi jätteen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Asianmukaisen jätehuoltosuunnitelman lisäksi satamilla on velvoite kuulla säännöllisesti sataman käyttäjiä ja niiden edustajia, paikallisia viranomaisia ja jätehuollosta vastaavia toimijoita. Jäteohje sisältäisi kuvauksen jätteenkäsittelystä ja kustannusten kattamisesta, mikä lisäisi toiminnan läpinäkyvyyttä.

Jättöpakko velvoittaa alukset jättämään kaiken aluksella olevan jätteen satamien vastaanottolaitteistoihin ja tekemään jäteilmoituksen ns Single Window -järjestelmän kautta. BSAG kannattaa sekä jättöpakkoa että keskitettyä palvelupistettä, joka yksinkertaistaa laivalta vaadittavia raportointivelvoitteita. BSAG toivoo kuitenkin selvyttä käyntikohtaiseen poikkeusmenettelyyn, jonka perusteella alus voi saada vapautuksen jättöpakosta, jos se pystyy osoittamaan riittävät erilliset varastotilat kaikelle jätteelle, jota on kertynyt ja kertyy aluksen matkan aikana seuraavaan satamaan. Varastotilan riittävyys on määriteltävä selkeästi ja yksiselitteisesti. Tämä palvelisi sekä satamaa, alusta että toimintoja valvovia viranomaisia.

BSAG katsoo, että alusjäteilmoituksen vastinpariksi esitetty jätekuitti on kannatettava uudistus. Vastaanottolaitteistosta vastaavan toimijan on annettava alukselle tosite, joka kertoo yksityiskohdat jätteiden toimittamisesta maihin ja jonka sisältämät tiedot on raportoitava tiedonvaihtojärjestelmään. BSAG toivoo, että jätekuittien raportointiin tarvittavien järjestelmien uudistamista kiirehditään.

Viranomaisille kohdistuu hyväksyntä-, valvonta- ja tarkastustoimintoja. BSAG pitää tärkeänä, että merenkulun ja satamatoimintojen valvonta ja tarkastus toimisivat yhteen, jotta jätteiden koko ketju laivoista satamien vastaanottolaitteistoihin ja edelleen jätehuoltoon tulisi katettua. Liikennehallinnon ja ympäristöhallinnon yhteistyö on taattava varmistamalla riittävät resurssit molemmilla hallinnonaloilla.

Määritelmät ja soveltamisala (MYSL 1 luvun 2 ja 3 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne merenkulun ympäristönsuojelulain 1 luvun 2 ja 3 §:iin ehdotetuista muutoksista

-

Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamissa (MYSL 9 luvun 1-4 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätteiden vastaanottojärjestelyitä koskevista ehdotuksista

-

Satamien jätehuoltosuunnitelmat, niiden hyväksyminen ja niistä kuuleminen (9 luvun 5-7 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne satamien jätehuoltosuunnitelmia koskevista ehdotuksista

-

Jättöpakko, jätteiden ennakoilmoitukset ja maksut sekä niitä koskevat vapautukset (10 luvun 1, 2, 4 ja 5 §)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jättöpakkoa, jätteiden ennakoilmoituksia ja maksuja sekä niitä koskevia vapautuksia koskevista ehdotuksista

-

Muut MYSL 9 ja 10 lukuihin sekä 12 lukuun ehdotetut muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne muista merenkulun ympäristönsuojelulain 9 ja 10 lukuihin sekä 12 lukuun tehdyistä ehdotuksista

-

Öljyn päästökielto ja öljypäästömaksu

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne öljyn päästökiellosta ja öljypäästömaksusta.

-

Rikkipäästömaksu (7 b luku)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne rikkipäästömaksusta.

-

Meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuutta koskeva sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuutta koskevasta sääntelystä.

-

Alusten välisten haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtojen ja polttoaineen toimitusten sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusten välisten haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtojen ja polttoaineen toimitusten sääntelystä.

-

Painolastivesisääntelyn soveltuminen jäänmurtajiin

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne painolastivesisääntelyn soveltumisesta jäänmurtajiin.

-

Alusturvallisuuslakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusturvallisuuslakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Alusrekisterilakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusrekisterilakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Turvatoimilakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne turvatoimilakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Laivavarustelakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne laivavarustelakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Mikkolainen Elisa
Elävä Itämeri säätiö sr (Baltic Sea Action Group BSAG)